

**CIBULE, ČESNEK,
PÓR, PAŽITKA**

-

**ABIOTICKÉ PORUCHY,
CHOROBY A ŠKŮDCI**

© *Jaroslav Rod*

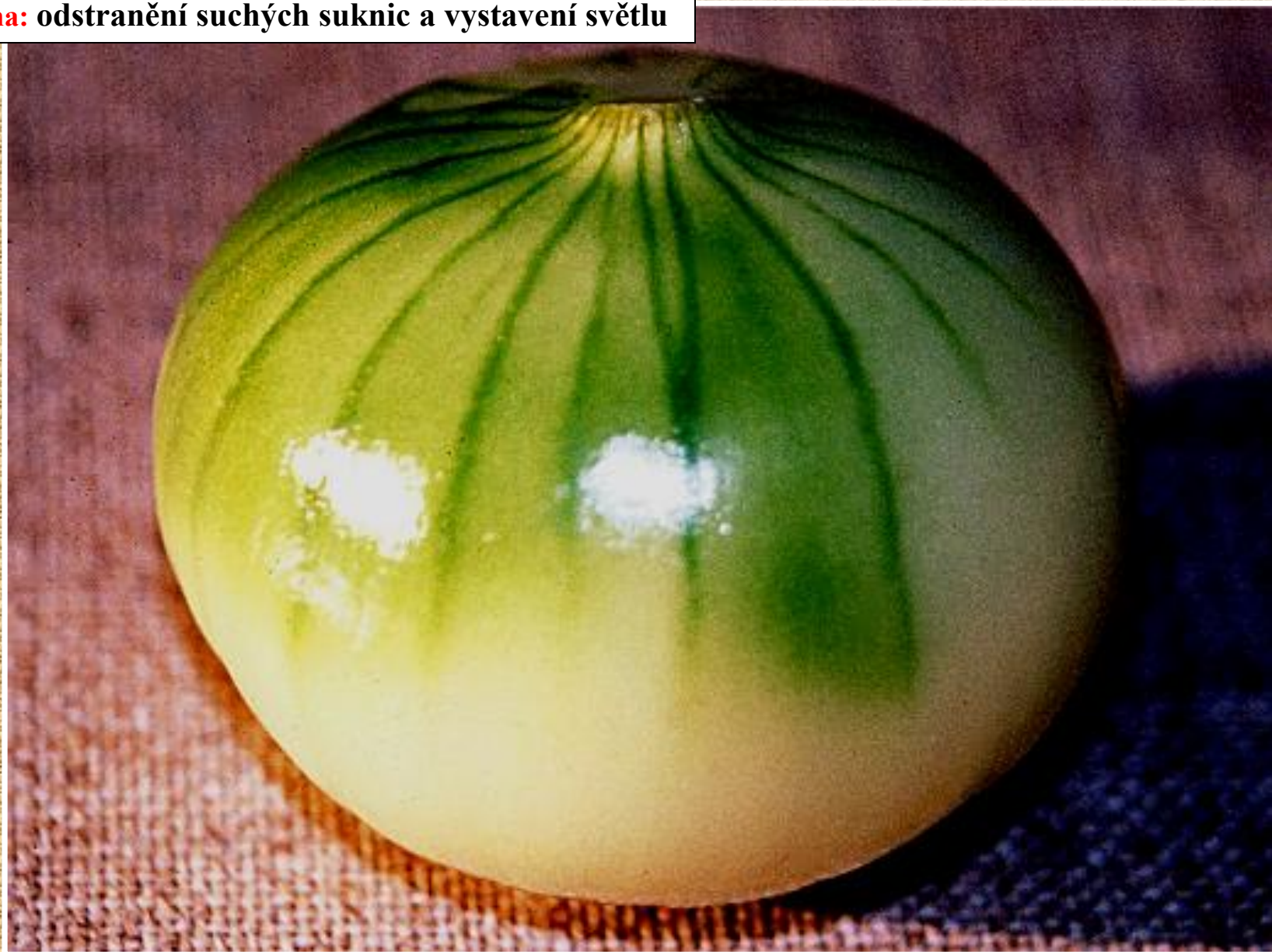
ZASYCHÁNÍ ŠPIČEK LISTŮ

Příčina: poškození kořenové soustavy, deficience N, sucho, kolísání teplot

ZELENÁNÍ CIBULÍ

Příčina: odstranění suchých suknic a vystavení světlu

PRASKÁNÍ A ODLUPOVÁNÍ SUCHÝCH SUKNIC

Příčina: opožděná sklizeň, sušení a skladování při kolísavých teplotách, odrůdové rozdíly

DEFORMACE CIBULÍ ČESNEKU

Příčina: špatně orientovaná výsadba stroužků

GENETICKO-FYZIOLOGICKÁ PORUCHA

Příčina: přechodový typ mezi paličkem a nepaličkem

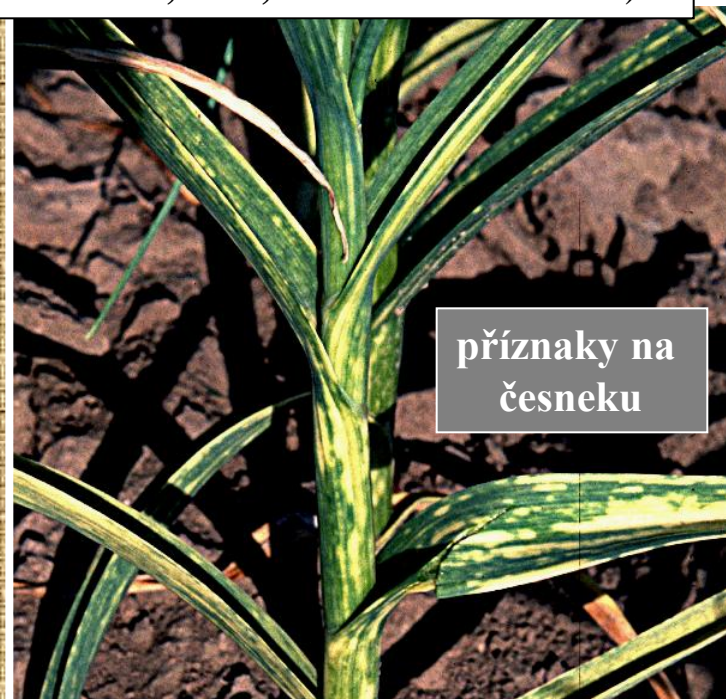
VIRÓZY

Příčina: především Onion yellow dwarf virus – OYDV, ale i GarCLV, SLV, LYSV a GarMbFV)

detail listu česneku

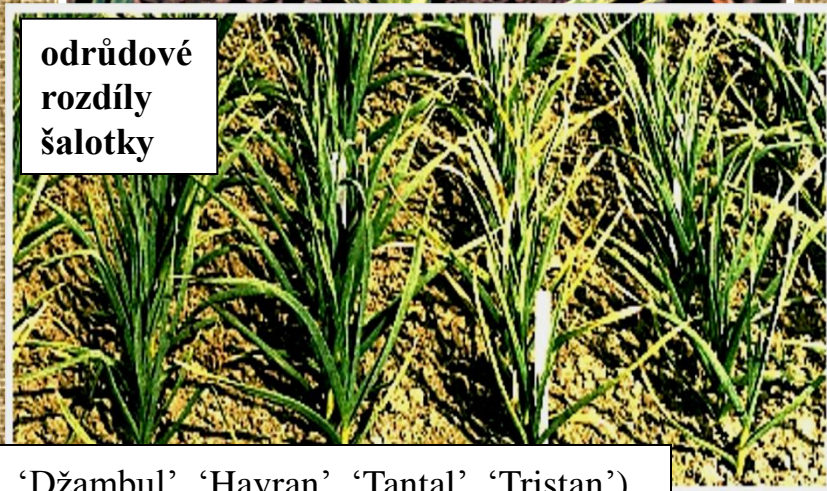
příznaky na česneku

účinek ozdravené sadby česneku

odrůdové rozdíly šalotky

Ochrana: tolerantní odrůdy, bezvirózní sadba (‘Benátčan’, ‘Džambul’, ‘Havran’, ‘Tantal’, ‘Tristan’)

BAKTERIÁLNÍ HNILOBY CIBULE

Příčina: bakterie *Erwinia carotovora* subsp. *carotovora*,
Burkholderia gladioli pv. *alliiicola* a *Burkholderia cepacia*

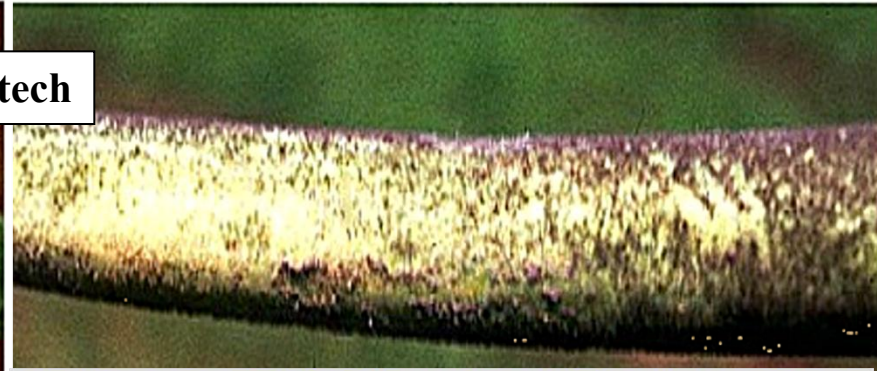
Ochrana: zdravá sadba, střídání plodin

PLÍSEŇ CIBULE

Příčina: houba *Peronospora destructor*

příznaky na listech

poškozené rostliny

Ochrana: slunné a vzdušné polohy, nepřehoustlé porosty, ošetření přípravky Acrobat MZ WG, Cuprocaffaro, Curzate M, Dithane DG Neotec, Dithane M 45, Dithane Neo Tec, Flowbrix, Funguran-OH 50 WP, Champion 50 WP, Kuprikol 50, Novozir MN 80 New, Ortiva nebo Ridomil Gold MZ Pepite

RZIVOST

Příčina: houba *Puccinia porri*

pažitka

cibule zimní

pór

česnek

Ochrana: dodržovat střídání plodin, likvidovat posklizňové zbytky, u pažitky a cibule zimní odstranění napadené natě, ošetření přípravkem Amistar, Ortiva

KLADOSPORIOVÁ SKVRNITOST LISTŮ CIBULE

Příčina: houba *Mycosphaerella allii-cepae* (anam. *Cladosporium allii-cepae*)

Ochrana: nepřehoustlé porosty, nepřehnojovat dusíkem, likvidace nebo hluboké zapravení posklizňových zbytků, účinná je většina přípravků proti plísni

KRČKOVÁ HNILOBA CIBULE

Příčina: houba *Botrytis allii*

průřez cibulí
s infekcí přes listy

„mumie“

průřez cibulí s infekcí
povrchovou ranou

Ochrana: nepěstovat ze sazečky, nepřehnojoovat dusíkem, sklízet když polehly dvě třetiny natě, omezit mechanická poranění, po sklizni dosušit, přetřídít a skladovat při 0 až 3 °C a vlhkosti vzduchu okolo 65 %

BOTRYOTINIOVÁ SKVRNITOST LISTŮ CIBULE

Příčina: houba *Botryotinia squamosa* (anam. *Botrytis squamosa*)

Ochrana: nepřehoustlé porosty, nepřehnojovat dusíkem, likvidace nebo hluboké zapravení posklizňových zbytků, účinná je většina přípravků proti plísni

FUSARIOVÁ HNILOBA

Příčina: houba *Fusarium oxysporum* f. sp. *cepae*

poškození podpučí

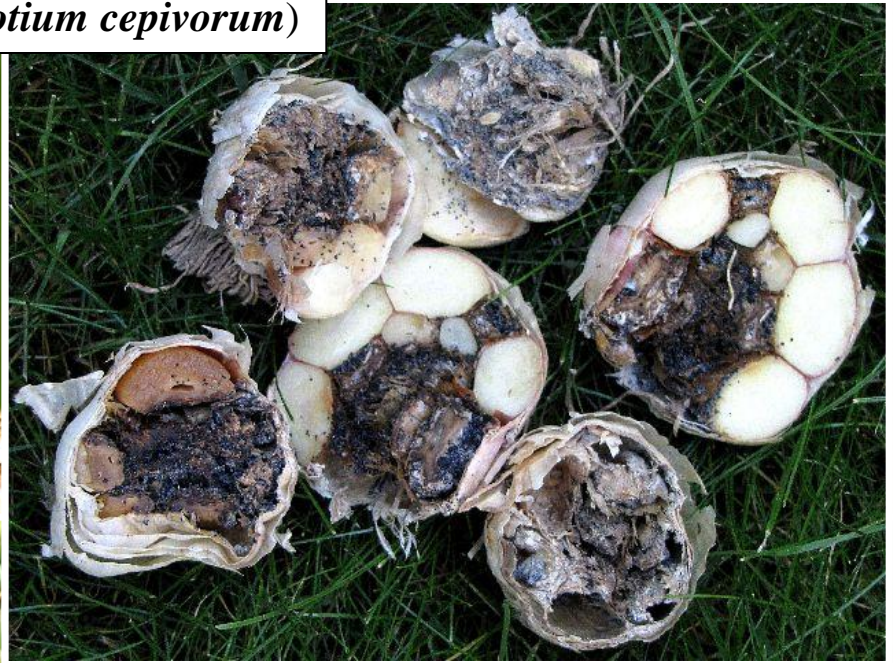

Ochrana: střídání plodin (minim. 4 roky), používat zdravou sadbu, česneky jarního typu jsou podstatně odolnější, sadbu česneku mořit přípravkem Rovral Aquaflo

BÍLÁ (SKLEROCIOVÁ) HNILOBA

Příčina: houba *Stromatinia cepivora* (anam. *Sclerotium cepivorum*)

pór

Ochrana: střídání plodin (minim. 8 roků), používat zdravou sadbu, sadbu česneku mořit přípravkem Rovral Aquaflo (málo účinné)

SAZOVITOST ČESNEKU

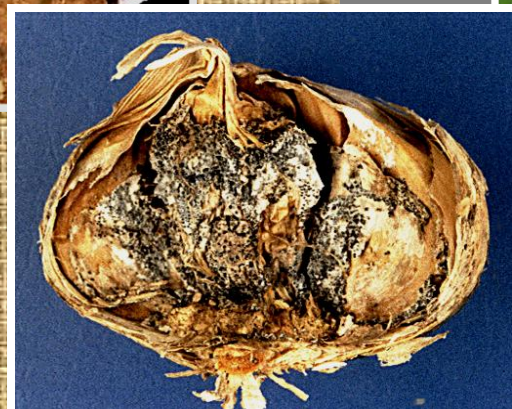
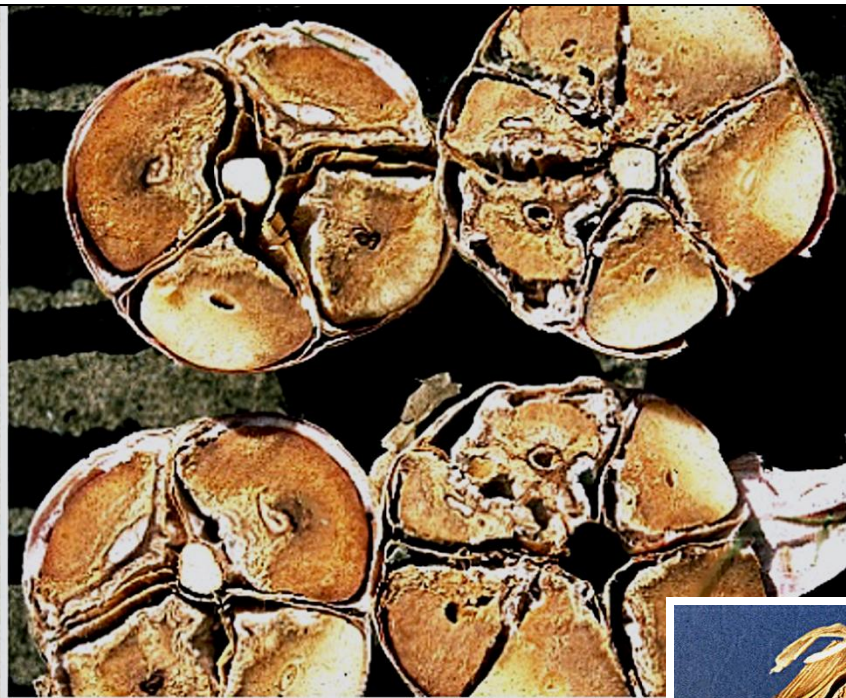
Příčina: houba *Embellisia* (syn. *Helminthosporium*) *allii*

Ochrana: střídání plodin (minim. 4 roky), používat zdravou sadbu, sadbu mořit přípravkem Rovral Aquaflo

SKLÁDKOVÉ HNILOBY ČESNEKU

Příčina: houby *Fusarium* spp., *Botryotinia* spp., *Penicillium* spp., *Sclerotium cepivorum* aj.

Ochrana: dodržovat minim. čtyřletý odstup v pěstování cibulové zeleniny na jednom pozemku, používat zdravou sadbu, česneky jarního typu jsou odolnější, mechanicky nepoškozovat (otloukání), po sklizni dosušit, přetřídít a skladovat při 0 až 3 °C a vlhkosti vzduchu okolo 65 %, sadbu česneku mořit přípravkem Rovral Aquaflo

HÁĎÁTKO ZHOUBNÉ

Příčina: háďátko *Ditylenchus dipsaci*

podpučí cibule ...

... a česneku

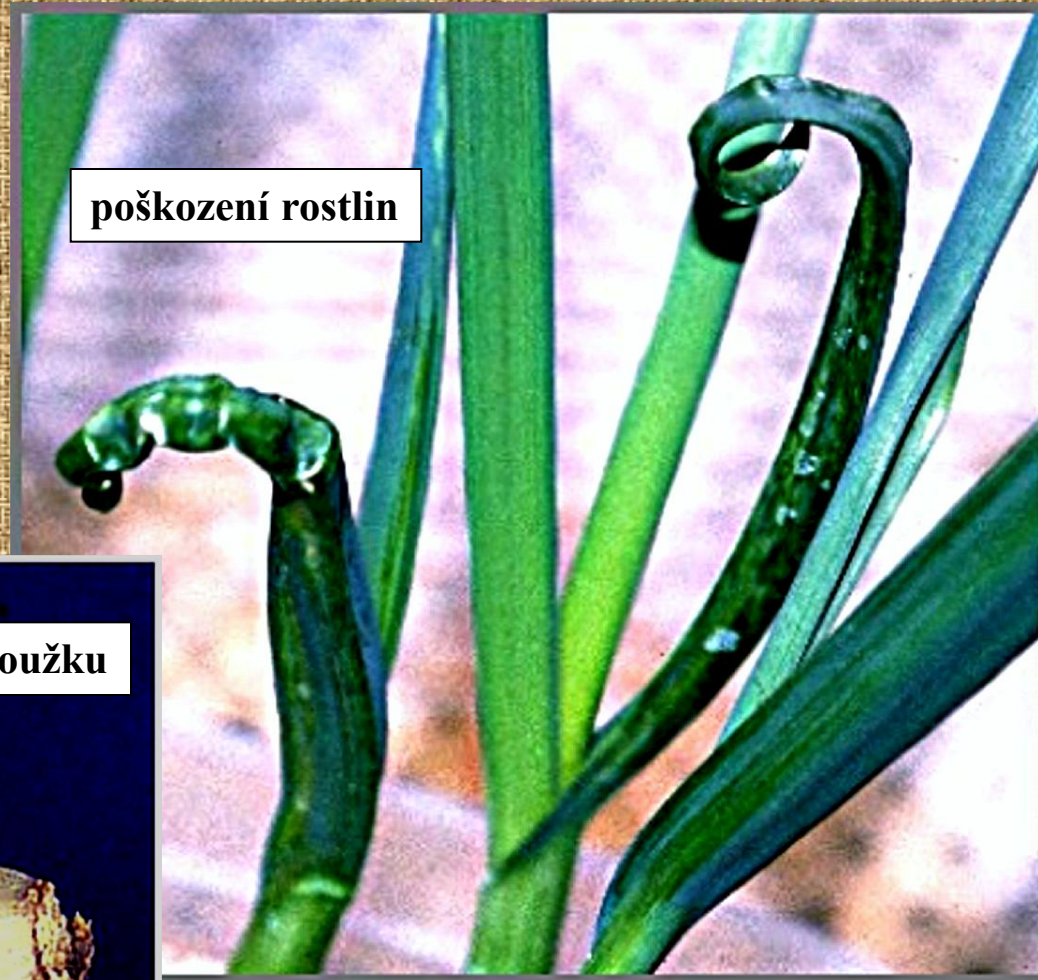
mechovitost pletiva a
poškození podpučí cibule

Ochrana: dodržovat střídání plodin (minim. 4 roky), používat zdravou sadbu, poškozené rostliny včas odstraňovat

VLNOVNÍK ČESNEKOVÝ

Příčina: roztoč *Aceria tulipae*

poškození rostlin

poškození stroužku

Ochrana: dodržovat střídání plodin (minim. 4 roky), používat zdravou sadbu, sadbu česneku mořit přípravkem Sulka

TŘÁSNĚNKY

Příčina: hmyz *Thrips tabaci* a *Thrips angusticeps*

list cibule

pór

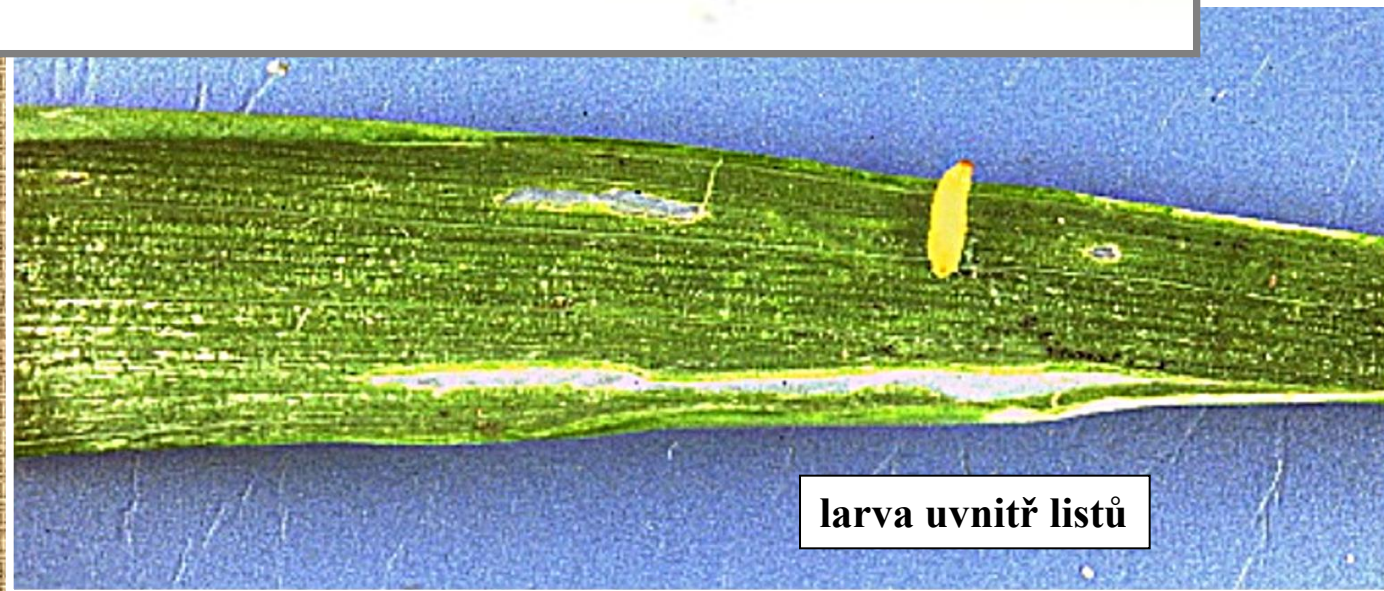
poškození skladovaných cibulí

Ochrana: jemný postřik vodou, skladování za nízkých teplot, ošetření přípravkem SpinTor

KRYTONOSEC CIBULOVÝ

Příčina: hmyz *Ophroninus suturalis*

larva uvnitř listů

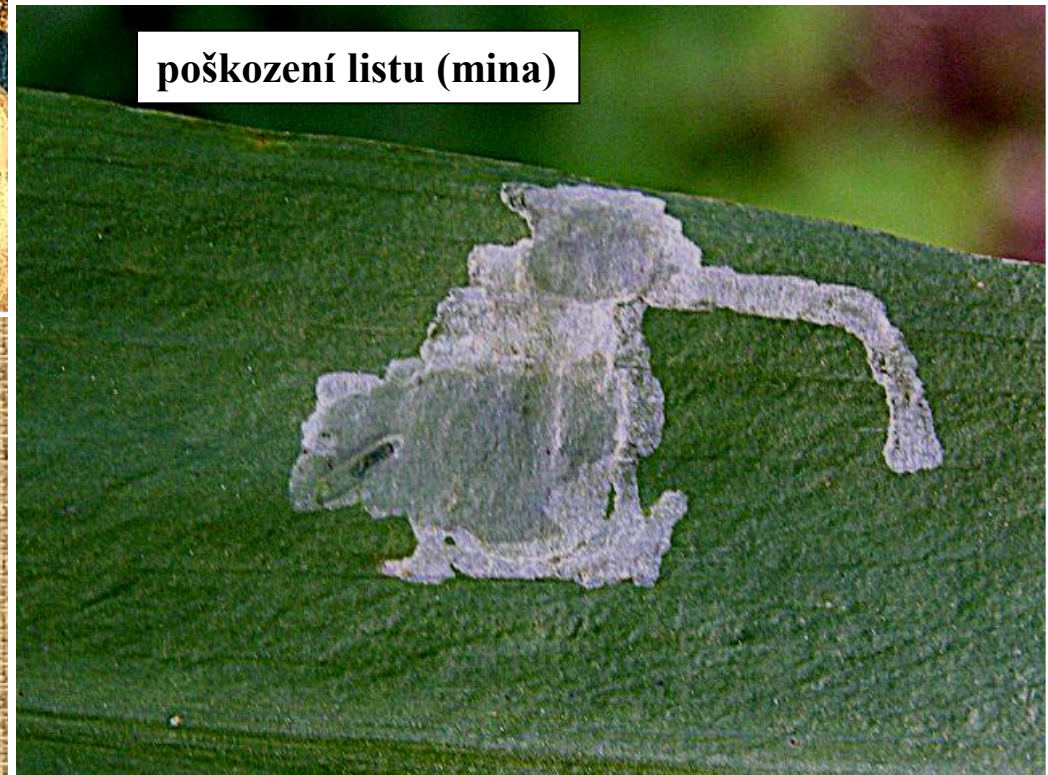
Ochrana: není potřebná

MOLÍK ČESNEKOVÝ

Příčina: hmyz *Acrolepiopsis assectella*

poškození skladovaného česneku

poškození listu (mina)

Ochrana: není vypracována

VRTALKA ZAHRADNÍ

Příčina: hmyz *Chromatomyia horticola*

Ochrana: není potřebná

VRTALKA PÓROVÁ

Příčina: hmyz *Phytomyza gymnostoma*

cibule kuchyňská

pór

Ochrana: přednostně pěstovat cibuli z jarních výsevů a česnek z jarních výsadeb, překrývání porostů netkanou textilií (IV. – V. a VIII. – IX.), ošetření porostů přípravky Decis Mega nebo Decis 15 EW

HOUBOMILKA ČESNEKOVÁ

Příčina: hmyz *Suillia lurida*

Ochrana: pěstovat česnek jarního typu, překrývat porosty po výsadbě netkanou textilií, ošetření porostů (za 14 dnů po oteplení nad 10 °C) přípravkem Karate Zeon 5 CS